

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

Україна і світ:
Діалог мов та культур

01–03 квітня 2015 року

Київ
Вид. центр КНЛУ
2015

Україна і світ: діалог мов та культур: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 01–03 квітня 2015 року. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2015. – 794 с.

У збірнику вміщено матеріали конференції, які присвячені основним проблемам сучасного мовознавства, літературознавства, методики мовної освіти, а також педагогічним, психологічним, культурологічним та історичним проблемам розвитку освіти у світі Болонських реалій.

Члени Редколегії:

Матвієнко О. В., докт. пед. наук, проф., проректор з наукової роботи;

Бігич О. Б., докт. пед. наук, проф., кафедри методики викладання іноземних мов;

Бондаренко О. Ф., член-кор. НАПН України, докт. психол. наук, проф., зав. кафедри психології і педагогіки;

Валігура О. Р., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри германської і фіно-угорської філології;

Валюх З. О., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри української філології;

Воробйова О. П., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри лексикології і стилістики англійської мови імені професора О.М. Мороховського;

Гамзюк М. В., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри німецької філології;

Денисова С. П., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри зіставного мовознавства і теорії та практики перекладу;

Долгополова Л. А., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри німецької мови і перекладу;

Кагановська О. М., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри романської філології;

Корольова А. В., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри теоретичної і прикладної лінгвістики та новогрецької філології;

Ніколаєва С. Ю., докт. пед. наук, проф., зав. кафедри методики викладання іноземних мов;

Ніконова В. Л., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри англійської філології факультету перекладачів;

Пирогов В. Л., канд. філол. наук, доц., зав. кафедри мов та цивілізацій Далекого Сходу;

Матеріали друкуються в авторській редакції.

для анотативного і реферативного перекладів: автентичність, критерій авторитетності та сучасності тексту-оригіналу наукової статті аграрного профілю, репрезентативність основних жанрів наукових франкомовних статей аграрного профілю, урахування предметних знань студентів перекладацька цінність [1; 3; 4].

На основі визначених критеріїв нами було проаналізовано 200 наукових франкомовних статей та відібрано 20 експериментальних статей, 30 статей-доповідей, 20 статей-аналізів, джерелами добирання яких слугували електронні варіанти франкомовних періодичних професійних видань *Perspectives Agricoles*, *La France Agricole*, *Agro Distribution*, *AgroMag*.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бирюк О. В. Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англійських публіцистичних текстів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бирюк Ольга Василівна – К., 2005. – 196 с.
2. Брандес М.П. Предпереводческий анализ текста : [Учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по спец. “Лингвистика и межкультурная коммуникация”] / М.П. Брандес, В.И.Провоторов. – М. : НВИ – ТЕЗАУРУС, 2001. – 223 с.
3. Малюга О.С. Навчання професійно орієнтованого читання наукових англійських текстів студентів-магістрів аграрних спеціальностей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Малюга Олександр Сергійович. – К., 2007. – 217 с.
4. Пасічник Т.Д. Методика навчання майбутніх філологів писемного двостороннього перекладу комерційних листів: автореф. канд. пед. наук, спец.: 13.00.02 – теорія та методика навчання: германські мови / Т. Д. Пасічник. – К.: Київський нац. лінгвістичний ун-т, 2011. – 22 с.

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННІ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Іванова І.М.

Київський національний лінгвістичний університет

Згідно з вимогами Програми з англійської мови для професійного спілкування [2], у немовному вищому навчальному закладі (ВНЗ) передбачається досягнення студентами наприкінці курсу англійської мови (АМ) рівня В2 в оволодінні писемним мовленням. Цей рівень нижчий, ніж у мовному ВНЗ, що цілком природно, враховуючи умови навчання у немовному ВНЗ (менша кількість годин аудиторних занять, значно коротший термін вивчення АМ, нижчий вихідний рівень мовної підготовки при вступі до ВНЗ тощо) та інші потреби у практичному використанні іноземної мови (ІМ) після закінчення її університетського курсу. Рівень В2, з точки зору Загальноєвропейських Рекомендацій [1, с. 27], вимагає розвитку умінь писати чіткі, детальні тексти на широке коло тем, пов'язаних з інтересами того, хто пише.

Оволодіння ІМ професійного спрямування є невід'ємною частиною навчання у сфері туризму. Таким чином практичні цілі формування компетентності у писемному мовленні фахівців у сфері туризму мають бути професійно спрямованими і включати уміння створювати писемні тексти, релевантні у професійній діяльності, наприклад, тексти екскурсій різних видів, різні типи листів, рекомендацій, резюме.

Методика навчання ІМ для професійних цілей – LSP (Language for Special / Specific Purposes) розроблялася зарубіжними вченими (Т. Hutchinson, А. Waters, Р. Strevens, Н. Widdowson, Ч. Kennedy, Р. Bolitho) і впроваджувалася у немовних ВНЗ України. Також значну увагу навчанню ІМ професійного спрямування приділяють зарубіжні дослідники: J. Crandall, N. Cloud, F. Genesee, E.V. Namayan, S. Burger, M. Wesche & M. Migneron та ін.

У зарубіжній методиці досліджувалися питання методики корегування і редагування писемних висловлювань (D.R. Ferris, J. Lane, E. Lange, A.C. Winkler); використання інтерактивних форм навчання писемного мовлення (W. Bishop, D. Byrne, D. George); організації роботи з текстом на різних етапах його написання (С.А. Boardman, J. Frydenberg, А. Hogue, R.R. Jordan) тощо.

Серед іноземних методистів, які розглядали питання розвитку вмінь писемного мовлення і технології формування навичок слід назвати D. Fried-Booth, V. Evans, J. Harmer, Т. Hedge, Т. Hutchinson, Махон М., R. Ribé, F.L. Stoller та ін.

Дослідження О.Б. Тарнопольського та С.П. Кожушко, З.М. Корневої, Л.В. Гайдукової свідчать про те, що у галузі навчання ІМ професійного спрямування досягнуто значних успіхів.

На II–III курсах немовного ВНЗ дослідження з методики організації професійно орієнтованого навчання були розроблені О. Б. Тарнопольським, О. П. Биконею, С. Е. Кіжнер, О. С. Малюгою та ін.

У зв'язку із зростання інтересу до проблеми формування англійської писемної компетентності у сучасній методиці її відображено в багатьох наукових дослідженнях, присвячених різним аспектам навчання письма. Було розроблено й експериментально перевірено методику формування писемних умінь у студентів різних спеціальностей: економістів (Биконя О.П., Зінукова Н.В., Скуратівська Г.С.); майбутніх менеджерів (Каменєва Т.М.); студентів технічних навчальних закладів (Корж Т.М.).

Бєбіх В.В. дослідила такий аспект, як самостійна робота у процесі навчання ділового письма. Методика навчання анотування професійно-орієнтованої літератури розроблена Т.М. Корж, О.М. Устименко створила методику навчання написання фахової документації. Використання новітніх комп'ютерних технологій у навчанні письма було обґрунтовано О.С. Синєкоп.

Необхідно зазначити, що загальні теоретичні питання навчання іншомовного писемного мовлення вже досить глибоко вивчено у працях Л.В. Курило, Г.С. Скуратівської, А.Ю. Чуфарлічевої, Л.Є. Шевніної та інш. Зокрема Шевніна Л.Є. досліджує у дисертації формування жанрової компетенції в англійському діловому писемному мовленні майбутніх менеджерів туризму; Чуфарлічева А.Ю. – методику навчання майбутніх менеджерів туризму створення англійських туристичних проектів.

Головною метою професійного навчання є формування особистості фахівця, який ефективно здійснює трудову діяльність (Поляков О.Г.). Він має забезпечити не тільки оволодіння сукупністю знань і умінь, включаючи іншомовну комунікативну компетентність, а також формування професійно значущих якостей особистості. Це підсилює і робить значущим соціальний аспект професійно орієнтованого навчання. Важливу роль у цьому процесі відіграє мотивація вивчення ІМ. Вона виражається у потребі організувати професійну комунікацію, у тому числі ІМ. Тому однією з головних особливостей ІМ як навчальної дисципліни є професійно орієнтований характер: він має відображатися у цілях та змісті навчання (Пеніна Л.С.). Навчання ІМ у немовному ВНЗ передбачає оволодіння студентами навичками й уміннями іншомовної комунікації в суто професійних цілях (Коваль Л.М.).

Проблема формування компетентності у писемному мовленні фахівців у сфері туризму стосується, насамперед, методики навчання майбутніх туризмознавців такого поширеного туристичного продукту, як екскурсії різних видів, адже екскурсійне обслуговування є дуже важливою частиною комплексу туристських послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/Наук. ред. українського видання С.Ю. Ніколаєва.–К.: Ленвіт, 2003.–273 с.
2. Програма з англійської мови для професійного спілкування/Колектив авторів.–К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.

НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ МОВНОГО ВНЗ

Задорожня Н.А.

Київський національний лінгвістичний університет

Навчання писемного мовлення, як специфічному виду мовленнєвої діяльності, що має ряд особливостей, які відрізняють його від усного мовлення, а також і від писемного мовлення рідної мови, вимагає серйозного підходу, який не повинен зводитися до переходу з режиму усного мовлення в письмове.

Писемне мовлення має бути приведене у відповідність до вимог Типових програм підготовки вчителя іноземної мови у мовному вузі, де студент навчається приймати й породжувати мовленнєві висловлювання згідно з ситуаціями, що моделюють реальну дійсність. Розширення ділових і дружніх стосунків з носіями мови надає студенту мовного вузу широкі можливості – це і поїздки до англійських країн як турист, чи на стажування, а після закінчення вузу – на отримання різних освітньо-кваліфікаційних рівнів або на роботу. При цьому виникає необхідність заповнення анкети, написання автобіографії, офіційного листа, приватного листа, поштової листівки і т.д. Для того, щоб студенти або випускники вузу успішно справилися з даними завданнями, вони

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

281. Сизоненко Н.А. Феномен історіографічної метапрози в сучасній британській літературі..... 541
282. Швець Д.І. Бінарні опозиції як основа принципу еквівалентності у романі К.Р. Сафона «Тінь вітру»..... 542
283. Юревич М.В. Іван Франко та польська література..... 544

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

284. Азарова Л.Е., Горчинская Л.В. Лингвокультурологический аспект преподавания русского языка как иностранного..... 546
285. Варениченко А.М. Професійно орієнтований та комунікативно-діяльнісний підходи у роботі зі студентами мовних спеціальностей..... 548
286. Василевич О.В. Методика формування німецькомовної компетентності у вивчаючому читанні учнів старшої школи..... 550
287. Висотченко С.В. Особливості навчання студентів-іноземців англійського писемного мовлення на I курсі..... 551
288. Глазунов М.С. Лінгвістичні особливості інтернет-дискурсу засобами соціальних мереж..... 553
289. Горбач Е.Б. Підсистема вправ для формування граматичної компетентності майбутніх перекладачів..... 555
290. Гриненко Д.В. Теоретичні підходи до створення, вдосконалення та реалізації високоефективного курикулуму з іноземної мови..... 557
291. Гудима Ю.П. Особливості вправ для навчання діалогічного мовлення з використанням пам'яток..... 559
292. Гутник В.М. Комунікативний вступний корективний курс: типи і види вправ..... 561
293. Дідух О.О. Кейс як опора у навчанні майбутніх викладачів англійської мови ведення дебатів..... 563
294. Дьячкова Т.О. Особливості створення підручників з іноземної мови..... 565
295. Іванова О.О. Модернізація цілей і завдань навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах немовних спеціальностей з позицій компетентнісного підходу..... 567
296. Ігнатенко В.Д. Принципи та критерії відбору текстів для навчання анотативного і реферативного видів перекладу..... 569
297. Іванова І.М. Проблема формування професійно орієнтованої компетентності в писемному мовленні у студентів немовних вищих навчальних закладів.... 570